

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Atostek ID 4.0 asennusohje

OS X:lle

Atostek

Sisällysluettelo

1.	ENNEN KÄYTÖN ALOITTAMISTA JA KÄYTÖN ALOITTAMINEN	3
1.1.	Mikä on Atostek ID?	3
1.2.	Mitä tarvitsen käyttääkseni Atostek ID:tä?	3
2.	OHJELMISTON ASENNUS ASENNUSOHJELMAN AVULLA	4
2.1.	Ennen asennusta	4
2.2.	Asennus	4
3.	OHJELMISTON ASENNUS KOMENTORIVILTÄ	8
4.	ERAAN KIRJAUTUMINEN MONEN KÄYTTÄJÄN JÄRJESTELMÄSSÄ	11
4.1.	Kirjautuminen ohjelman valikosta	11
4.2.	Kirjautuminen komentoriviparametrilla	11
4.3.	Kirjautuminen Custom-protokollalla	12

1. Ennen käytön aloittamista ja käytön aloittaminen

1.1. Mikä on Atostek ID?

Atostek ID on kortinlukijaohjelmisto, jota käytetään terveydenhuollon toimikortilla kirjautumiseen ja sähköiseen allekirjoitukseen sen kanssa yhteensopivissa palveluissa.

1.2. Mitä tarvitsen käyttääkseni Atostek ID:tä?

Atostek ID -ohjelmisto toimii OS X -käyttöjärjestelmällä. Ohjelmisto tukee OS X -käyttöjärjestelmän laitteita, joissa on Intelin prosessori tai ARM M1 prosessori. OS X -version tulee olla 10.11 tai uudempi.

Huom! Jos käytät Windows- tai Linux-käyttöjärjestelmää, katso kyseiselle käyttöjärjestelmälle tarkoitettu käyttöohje.

Kirjautuaksesi terveydenhuollon toimikortilla johonkin Atostek ID -ohjelman kanssa yhteensopivaan palveluun, tarvitset Atostek ID -ohjelman lisäksi kortinlukijan ja kortinlukija-ajurin. Kortinlukijan ajuri löytyy yleensä jo valmiiksi käyttöjärjestelmästä.

2. Ohjelmiston asennus asennusohjelman avulla

2.1. Ennen asennusta

Ennen asennusta kytke kortinlukija kiinni tietokoneeseen. Kortinlukijan käyttöjärjestelmätason ajurin pitäisi asentua automaattisesti. Mikäli fyysisen kortinlukijan mukana tulee erillinen kortinlukija-ajuri, tulee se asentaa myös.

Huom! Atostek ID -ohjelmiston kanssa sinun ei tarvitse asentaa muita kortinlukuohjelmistoja, kuten mPollux Digisign Clientia.

2.2. Asennus

Asentaaksesi Atostek ID -ohjelmiston asennusohjelman avulla, toimi seuraavien ohjeiden mukaan.

1. Lataa Atostek ID:n asennusohjelma Digi ja väestöviraston sivulta <https://dvv.fi/kortinlukijaohjelmisto> tai sivulta <https://downloads.ehoito.fi>
2. Käynnistä asennusohjelma kaksoisklikkaamalla sitä yläreunan "Lataukset"-valikosta (kuva 1). Jos käyttöjärjestelmä varoittaa asennuspaketista, hyväksy paketin asentaminen painamalla "Salli" (kuva 2).

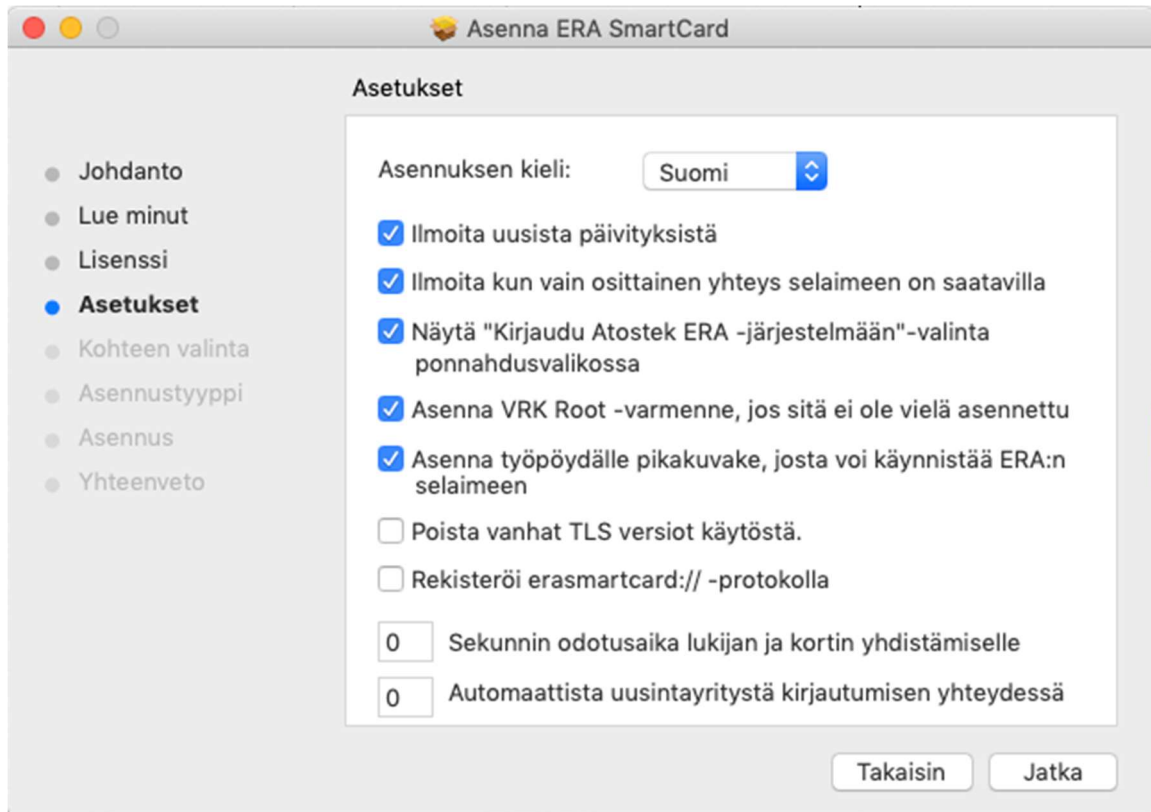

Kuva 1. Asennuspaketin käynnistäminen.

Kuva 2. Asennuspaketin hyväksyminen.

3. Asennuspaketti avautuu oletuksellisesti käyttöjärjestelmän kielellä. Jos käyttöjärjestelmän kieltä ei tueta, aukeaa asennuspaketti englanniksi. Luvussa 3 neuvotaan, miten asennuspaketin saa avattua komentoriviltä eri kielellä kuin käyttöjärjestelmän kieli.
4. Siirry asennukseen kuittaamalla tervetuloivotus ja lukemalla käyttöoikeussopimus sekä hyväksymällä se.
5. Muokkaa halutessasi ohjelman asennusta (kuva 3).

Kuva 3. Asetusten valinta.

Voit tehdä seuraavat valinnat:

- **Atostek ID:n kieli**

Voit valita Atostek ID -ohjelmiston kielen pudotusvalikosta löytyvistä vaihtoehdoista. Sovelluksen kielen voit vaihtaa myös myöhemmin sovelluksen asetuksista. Asetus on oletuksena asennuspaketin kieli.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: LANGUAGE

- **Ilmoita uusista päivityksistä**

Jos haluat, että Atostek ID -ohjelmisto ilmoittaa saatavilla olevista päivityksistä käyttäjälle, valitse tämä ominaisuus. Ominaisuutta ei ole syytä valita, mikäli käyttäjällä ei ole tietokoneen ylläpito-oikeutta eikä täten mahdollisuutta asentaa päivityksiä. Asetus on oletuksena valittu.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: NOTIFYUPDATE

- **Ilmoita, kun vain osittainen yhteys selaimen on saatavilla**

Jos haluat, että Atostek ID -ohjelmisto ilmoittaa virhetilanteesta, jos oletusportteja ei saada käyttöön, valitse tämä ominaisuus. Ominaisuutta ei ole syytä valita usean käyttäjän kirjautuessa samaan käyttöjärjestelmään esimerkiksi Citrix-ympäristössä. Asetus on oletuksena valittu.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: NOTIFYCONNECTION

- **Näytä "Kirjaudu Atostek ERA -järjestelmään" -valinta ponnahdusvalikossa**

Jos haluat, että Atostek ID -ohjelmisto näyttää tilavalikon valikossa valinnan, josta ERA-palvelun voi käynnistää oletusselaimessa, valitse tämä ominaisuus. Ominaisuutta ei ole syytä valita ympäristöissä, missä oletusselainta ei käytetä Atostekin ERA-palvelun käyttöön esimerkiksi liian vanhan version vuoksi. Asetus on oletuksena valittu.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: SHOWLOGIN

- **Asenna VRK Root -varmenne, jos sitä ei ole vielä asennettu**

Jos haluat, että Atostek ID -ohjelmisto asentaa VRK Root -varmenteen macOS:n avainnippuun, valitse tämä ominaisuus. Väestörekisterikeskuksen myöntämät toimikortit käyttävät tätä varmennetta. Varmenne asennetaan vain, jos mPollux-ohjelmaa ei ole asennettu koneelle, sillä mPollux asentaa varmenteen jo valmiiksi.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: INSTALLVRKROOT

Huom! Joissain tapauksissa saatat saada asennuksen yhteydessä virheen "26352", jolloin Atostek ID ei asennu laitteelle. Useimmissa tapauksissa virhe johtuu siitä, että Atostek ID ei saa asennettua VRK:n juurivarmenteita laitteelle. Varmenteita ei saada asennettua laitteelle, koska ne on jo asennettu (yleisimmin mPolluxin yhteydessä). Atostek ID:n asennusohjelma pyrkii tunnistamaan, onko juurivarmenteet jo asennettu laitteelle, mutta joissakin harvinaisissa tapauksissa näitä ei löydetä ja varmenteet yritetään asentaa uudelleen. Tässä tilanteessa asennus keskeytyy. Mikäli asennuksessa päädytään tällaiseen tilanteeseen, tulee Atostek ID:n asennusvaiheessa ohittaa VRK:n juurivarmenteiden asennus. Juurivarmenteen asennuksen ohittaminen tapahtuu joko käyttöliittymässä tai komentoriviasennuksen `INSTALLVRKROOT`-parametrin muuttamisella `false` -arvoon (katso tarvittaessa kohta 3).

- **Asenna pikakuvake työpöydälle, josta voi käynnistää ERAn selaimen**

Jos haluat, että Atostek ID -ohjelmisto asentaa pikakuvakkeen käyttäjän työpöydälle, valitse tämä ominaisuus. Pikakuvake avaa ERA-palvelun selaimen käyttäen oikeaa Atostek ID -porttia. Tämä mahdollistaa usean samanaikaisen käyttäjän toiminnan samalla koneella.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: INSTALLSHORTCUT

- **Poista vanhat TLS versiot käytöstä**

Jos haluat, että Atostek ID -ohjelmisto estää vanhojen TLS versioiden käytön, valitse tämä ominaisuus.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: DISABLEOLDTLS

- **Rekisteröi erasmartcard:// -protokolla**

Jos haluat, että Atostek ID -ohjelmisto rekisteröi `erasmartcard://` -protokollan, valitse tämä ominaisuus. Lisätietoja protokollasta löydät kohdasta 4.3. Ennen versiota 2.1.5.0 julkaistuissa versioissa protokolla on oletuksena käytössä.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: REGISTERPROTOCOL

- **Odota kortinlukijaa ja korttia kirjautumisen yhteydessä annetun sekuntimäärän verran**

Jos kortinlukijaa tai korttia ei ole yhdistetty, kun kirjautuminen aloitetaan, käyttäjälle näytetään dialogi, jossa pyydetään kortin tai lukijan yhdistämistä. Dialogi pysyy auki asetetun sekuntimäärän ajan tai sulkeutuu aiemmin, jos lukija tai kortti yhdistetään. Yhdistämisen jälkeen kirjautuminen jatkuu normaalisti. Jos lukijaa tai korttia ei yhdistetä, dialogi sulkeutuu odotuksen jälkeen ja kirjautumista jatketaan normaalisti eli Atostek ID palauttaa kortinlukijan tai kortin puuttumiseen liittyvän virhekoodin. Lukijaa ja korttia voidaan odottaa enintään 120 sekuntia. Odotusajan arvo 0 tarkoittaa, että lukijaa tai korttia ei odoteta ollenkaan.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: WAITCARDTIMEOUT

- **Yritä kirjautumista automaattisesti uudestaan, jos epäonnistuminen johtuu Alcor Micro -lukijasta**

Tällä asetuksella voit määrittää, montako kertaa Atostek ID yrittää kirjautumista automaattisesti uudestaan siinä tapauksessa, että kirjautuminen epäonnistuu Alcor Micro -lukijan takia. Oletuksena asetuksen määrä on 0, eli kirjautumisen epäonnistumisesta ilmoitetaan ja uusintayritystä kysytään erikseen maksimissaan kolme kertaa. Asetuksen ollessa voimassa Alcor Micro -lukijoista johtuvista epäonnistuneista kirjautumisista ei ilmoiteta, vaan uusintayrityksiä suoritetaan automaattisesti annetun arvon verran. Asetuksen pienin sallittu arvo on 0 ja suurin 5.

Luvun 3 mukaisessa asennuksessa asetuksen property-nimi on: LOGINAUTORETRYCOUNT

6. Suorita asennus loppuun asennusohjeiden mukaisesti.

3. Ohjelmiston asennus komentoriviltä

Ennen asennusta kytke kortinlukija kiinni tietokoneeseen. Kortinlukijan käyttöjärjestelmätason ajurin pitäisi asentua automaattisesti. Mikäli fyysisen kortinlukijan mukana tulee erillinen kortinlukija-ajuri, tulee se asentaa myös.

Huom! Atostek ID -ohjelmiston kanssa sinun ei tarvitse asentaa Väestörekisterikeskuksen kortinlukijaohjelmistoja, kuten mPollux Digisign Clientia.

Asentaaksesi ohjelman komentoriviltä, toimi seuraavien ohjeiden mukaan:

1. Siirrä asennuspaketti haluttuun kansioon.
2. Avaa terminaali.
3. Siirry kansioon, jossa asennuspaketti on.
4. Aja seuraava komentorivi:

```
sudo installer -pkg eRASmartCardSetup.pkg -target/
```

Komentoriviasennuksen yhteydessä voit antaa asennusparametreille arvoja. Asennusparametrit annetaan päätteettömässä tiedostossa, jonka nimi on `AtostekIDConfig`. Tiedosto sijoitetaan `/tmp`-kansioon, josta asennusohjelma hakee sitä automaattisesti. Jos tiedostoa ei ole tai joitakin parametreja ei ole annettu tiedostossa, annetaan niille asennuksen yhteydessä niiden oletusarvot. Esimerkki asennusparametreista tiedostossa:

```
LANGUAGE=fi
```

```
NOTIFYUPDATE=true
```

```
SHOWLOGIN=true
```

```
WAITCARDTIMEOUT=0
```

```
LOGINAUTORETRYCOUNT=0
```

```
<tyhjä rivi>
```

Asennusparametrit ja niiden arvot erotellaan toisistaan yhtäsuuruusmerkillä. Jokainen asennusparametri tulee omalle rivilleen. Huomaa, että tiedoston lopussa täytyy olla yksi tyhjä rivi!

Lisää asetuksista on kerrottu kohdan 2.2. kohdassa 5.

Lisäksi voit muokata seuraavia ominaisuuksia:

- **LANGUAGE**-parametrilla määritetään Atostek ID:n kieli. Tällä hetkellä Atostek ID:n tukemat kielet ovat englanti ("en"), suomi ("fi") ja ruotsi ("sv").
- **WAITCARDTIMEOUT**-parametrilla asetetaan, kuinka kauan kortinlukijaa tai korttia odotetaan kirjautumisen yhteydessä, jos niitä ei ole yhdistetty, kun kirjautuminen aloitetaan. Odotusaika annetaan sekunteina. Odotus voi olla 0–120 sekuntia.

- **LOGINAUTORETRYCOUNT**-parametrilla määritetään kirjautumisen automaattisten uusintayritysten määrä, kun kirjautuminen epäonnistuu Alcor Micro -lukijan takia. Pienin sallittu arvo on 0 ja suurin 5.
- **KEEPPOLDSETTINGS**-parametrilla voidaan säilyttää vanhat asetukset. Jos parametrin arvo on `true`, niin mitään asetuksia ei päivitetä, jos ohjelmasta on vanha versio asennettuna.
- **LAUNCHCOMMANDLINE**-parametriin voidaan kirjoittaa polku, jolla selain käynnistetään työpöydän kuvakkeesta tai "Kirjautu Atostek ERA-järjestelmään"-painikkeesta. Tätä voidaan käyttää, kun halutaan käynnistää joku muu kuin oletusselain. Polku voi olla esimerkiksi:

```
/Applications/Firefox.app/Contents/MacOS/firefox {URL}
```

Atostek ID korvaa {URL} -tekstin automaattisesti ERA-palvelun oikealla portilla ja osoitteella. Parametri tulee syöttää base64 koodattuna, jolloin yllä olevasta rivistä tulee seuraava:

```
LAUNCHCOMMANDLINE=L0FwcGxpY2F0aW9ucy9GaXJlZm94LmFwcC9Db250ZW50cy9NYWNPUy9maXJlZm94IHtVUkx9
```

- **ADDLAUNCH**-parametriin voidaan kirjoittaa useita osoitteita, jotka avataan selaimen Atostek ID:n valikosta. Parametrit erotetaan *-merkillä ja ne tulee syöttää alla mainitussa järjestyksessä. Osoitteita voidaan syöttää useita ja ne erotetaan pystyviivalla eli | -merkillä. Esimerkiksi:

```
Tunniste*Otsikko*Selaimen_polku*Nettisivun_osoite|Tunniste2*Otsikko2*Selaimen_polku2*Nettisivun_osoite2
```

Huomaa, että:

- Tunniste on sisäinen tunniste kyseiselle toiminnolle.
- Otsikko on pikavalikossa näkyvä teksti.
- Selaimen polku kertoo, mikä selain avataan valikosta. Tyhjä polku avaa oletusselaimen. Selaimen polku -parametrissa voidaan käyttää {URL} -merkkijonoa, jonka Atostek ID korvaa nettisivun osoitteella.
- Nettisivun osoite kertoo ERA-palvelun osoitteen. Nettisivun osoitteessa voidaan käyttää {PORT} -merkkijonoa, jonka Atostek ID korvaa oikealla portilla.

Esimerkiksi, jos valikkoon halutaan 2 pikavalintaa, toinen avaamaan eDemon oletusselaimen ja toinen ERA-palvelun Firefoxiin, voidaan laittaa seuraava komento ADDLAUNCH-parametriin:

```
edemo*Kirjautu eDemolle**https://edemo.atostek.com/User/PortSelectLogin/{PORT}|ERA*Kirjautu ERAan Firefoxilla*/Applications/Firefox.app/Contents/MacOS/firefox {URL}*https://era.ehoito.fi/User/PortSelectLogin/{PORT}
```

Koko parametri tulee syöttää koodattuna base64-muotoon, jolloin yllä olevasta esimerkistä tulee suunnilleen seuraavaa:

Atostek ID OS X 4.0 -ohjelmiston asennusohje v1.0

```
ZWR1bW8qS2lyamF1ZHUGZUR1bW9sbGUqKmh0dHBzOi8vZWR1bW8uYXRvc3Rlay5j
b20vVXNlci8gUG9ydFNlbGVjdExvZ2luL3tQT1JUfXxFUkEqS2lyamF1ZHUGRVJB
YW4gRmlyZWZveGlsbGEqIC9BcHBsaWNhdGlbnMvRmlyZWZveC5hcHAvQ29udGVu
dHMvTWfjT1MvZmlyZWZveCB7VVJmSogaHR0cHM6Ly9lcmEuZWwhvaXRvLmZpL1Vz
ZXIvUG9ydFNlbGVjdExvZ2luL3tQT1JUfQ==
```

- **REGISTERPROTOCOL**-parametrilla voidaan määrittää, rekisteröikö Atostek ID itselleen erasmartcard://-protokollan. Oletuksena tätä ei rekisteröidä. Protokollaa voi käyttää http-sivulla esimerkiksi tekemällä seuraava linkki:

```
<a href="erasmartcard:https://era.ehoito.fi/{PORT}">Kirjaudu ERAan</a>
```

Linkki toimii myös ilman https-määrittystä:

```
<a href="erasmartcard:era.ehoito.fi/{PORT}">Kirjaudu ERAan</a>
```

Merkkijono "{PORT}" korvataan automaattisesti Atostek ID:n käyttämällä portilla. Tällä tavoin Atostek ID:tä voidaan käyttää usean käyttäjän järjestelmässä.

Kun Atostek ID:ssä käytetään upotusta {PORT}, avataan osoite oletusselaimella.

Vaihtoehtoisesti erasmartcard://-protokollan kanssa voidaan käyttää {PORT_WITH_CUSTOM_COMMAND} -upotusta, joka avaa osoitteen CUSTOMCOMMAND-parametriin määritellyllä selaimella.

erasmartcard:// protokollan voi rekisteröidä ja poistaa rekisteristä myös asentamisen jälkeen avaamalla Atostek ID:n komentoriviltä `-installERASmartCardProtocol` ja `-uninstallERASmartCardProtocol` komentoriviparametrien avulla.

Asenna erasmartcard://-protokolla:

```
open ./ AtostekID.app --args "-installERASmartCardProtocol"
```

Poista erasmartcard://-protokolla:

```
open ./ AtostekID.app --args "-uninstallERASmartCardProtocol"
```

4. ERAan kirjautuminen monen käyttäjän järjestelmässä

4.1. Kirjautuminen ohjelman valikosta

Kirjautumalla OS X:n tilavalikosta valitsemalla *"Kirjaudu Atostek ERA -järjestelmään"*, välitetään aina oikea portti kirjautumisen yhteydessä. Pikavalikkoon voi luoda lisää omia valintoja `ADDLAUNCH`-parametrilla komentoriviltä asennuksen yhteydessä. `LAUNCHCOMMANDLINE`-parametrilla voidaan muuttaa *"Kirjaudu Atostek ERA-järjestelmään"* -valinnan avaavaa selainta tai se voidaan piilottaa kokonaan parametrilla ja sen arvolla `SHOWLOGIN=false`.

4.2. Kirjautuminen komentoriviparametrilla

Atostek ID-ohjelma voidaan avata `-launch` -parametria käyttäen komentoriviltä tai pikakuvakkeesta. Parametri toimii seuraavasti:

```
open ./AtostekID.app --args "-launch default"
```

`default`-arvo aukaisee ERA-palvelun asennuksessa `LAUNCHCOMMANDLINE`-parametriin asetettuun selaimeen. Jos `LAUNCHCOMMANDLINE`-parametria ei ole asetettu avataan ERA oletusselaimeen.

`default`-arvon tilalla voidaan käyttää mitä tahansa asennuksessa `ADDLAUNCH`-parametrissa määriteltyä arvoa. Esimerkiksi yllä määritelty edemo toimisi seuraavasti:

```
open ./AtostekID.app --args "-launch edemo"
```

`default`-arvon tilalla voidaan käyttää myös suoraan laukaistavaa URL-osoitetta. Osoitteessa avainsana `{PORT}` korvataan automaattisesti Atostek ID:n käyttämällä portilla. Esimerkiksi:

```
open ./AtostekID.app --args "-launch https://era.ehoito.fi/User/PortSelectLogin/{PORT}"
```

Avaamiseen käytetään järjestelmään määriteltyä oletusselainta.

`-launchWithCustomCommand`-parametri toimii kuten `-launch` -parametri, mutta URL-osoite avataan käyttämällä `LAUNCHCOMMANDLINE`-parametriin asetettua selainta. Jos selainta ei ole asetettu, avataan ERA oletusselaimessa.

`-launch` - ja `-launchWithCustomCommand` -parametrien lisäksi komentorivikäynnistyksessä voidaan käyttää parametreja seuraavasti:

- `-reset` -parametri nollaa Atostek ID:n asetukset
- `-resetToGlobalSettings` -parametri nollaa Atostek ID:n käyttäjäasetukset vastaamaan globaalin konfiguraatitiedoston arvoja (uudelleenasetuksessa tämän parametrin avulla saa nollattua asetukset vastaamaan viimeisintä asennusta)
- `-version` -parametri näyttää Atostek ID:n versionumeron

4.3. Kirjautuminen Custom-protokollalla

Ennen versiota 2.1.5.0 julkaistuissa versioissa Atostek ID rekisteröi itselleen `erasmartcard://` -protokollan. Versiosta 2.1.5.0 eteenpäin protokollan rekisteröinnistä voi päättää luvun 2.2 mukaisessa asennuksessa. Protokollaa voi käyttää tekemällä pikakuvakkeen URL:iin tai http-sivulla esimerkiksi tekemällä linkki:

```
<a href="erasmartcard:https://era.ehoito.fi/User/PortSelectLogin/{PORT}">Kirjaudu ERAan</a>
```

Merkkijono `{PORT}` korvataan automaattisesti Atostek ID:n käyttämällä portilla. Tällä tavoin Atostek ID:tä voidaan käyttää monen käyttäjän järjestelmässä.

Kun Atostek ID:ssä käytetään upotusta `{PORT}`, avataan osoite oletusselaimella. Vaihtoehtoisesti `erasmartcard://`-protokollan kanssa voidaan käyttää `{PORT_WITH_CUSTOM_COMMAND}` -upotusta, joka avaa osoitteen `CUSTOMCOMMAND`-parametriin määritellyllä selaimella.